

Geheimen 17e-eeuwse brieven eindelijk onthuld

Gezamenlijk persbericht van Museum voor Communicatie ; Universiteit Leiden; Rijksuniversiteit Groningen; NWO; NIAS

In het Museum voor Communicatie in Den Haag is het archief van een 17e-eeuwse postmeester herontdekt. In een kist liggen 2600 brieven die nooit werden bezorgd en 600 zijn zelfs nog altijd verzegeld. Het internationale onderzoeksteam Signed, Sealed & Undelivered, geleid door Nadine Akkerman (Universiteit Leiden / NIAS) en David van der Linden (Rijksuniversiteit Groningen), zal dankzij nieuwe scantechnieken de geheimen van dit archief onthullen.

De brieven, voor het merendeel afkomstig uit Frankrijk, werden bewaard door de Haagse postmeester Simon de Brienne en zijn vrouw Maria Germain. Wanneer geadresseerden waren verhuisd, overleden, of de brief simpelweg weigerden, kon deze niet worden bezorgd. De Briennes gooiden de onbestelde brieven echter niet weg, in de hoop dat mensen ze alsnog kwamen afhalen. Ze vormen nu een schatkist onaangeraakt door de tijd: 2600 berichtenvol roddels, schandalen en intriges.

Onderzoekers van de universiteiten van Leiden, Groningen, Oxford, Yale en MIT zullen de brieven voor het eerst lezen en analyseren. Zij letten niet alleen op de inhoud van de correspondentie, maar ook op de manier waarop de brieven zijn verzegeld en opgevouwen.

De verzegelde brieven zullen bovendien ongeopend blijven. Dankzij röntgentomografie, een geavanceerde scantechnologie die ook werd gebruikt om de Dode Zee-rollen te bestuderen, worden de brieven gelezen zonder de zegels te verbreken. Zo blijft het materiële bewijs van de briefbeveiliging bewaard.

Wat de collectie namelijk zo uniek maakt, is dat de brieven ingevouwen toestand zijn bewaard. Dr. Nadine Akkerman: “De wijze waarop een brief werd gevouwen, was heel persoonlijk, vergelijkbaar met een handtekening. Dit noemen we letterlocking: het vouwen en beveiligen van brieven zodat niemand ze stiekem kon lezen. Dit is een revolutionair nieuw onderzoeksveld – en de brieven in deze collectie bieden ons ongekende mogelijkheden om deze vouwwijzes in kaart te brengen.”

De brieven werpen ook licht op het leven van gewone mensen uit het verleden, in het bijzonder hugenootse families op de vlucht. Dr. David van der Linden: “Veel hugenoten waren de

religieuze vervolgingen onder Lodewijk XIV ontvlucht, terwijl anderen waren achtergebleven in Frankrijk. Briefverkeer was dus de enige manier om contact te houden. De brieven in deze collectie laten prachtig zien welke emotionele tol vlucht en scheiding van deze families kon eisen.”

Het onderzoeksteam bestaat uit dr. Nadine Akkerman (Universiteit Leiden / NIAS), dr. David van der Linden (Rijksuniversiteit Groningen), drs. Koos Havelaar (Museum voor Communicatie), Jana Dambrogio (MIT Libraries), dr. Rebekah Ahrendt (Yale University) en dr. Daniel Starza Smith (Lincoln College, Oxford).

Het project wordt gefinancierd door de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) via [Alfa Meerwaarde](#) en [MIT Libraries](#) (Verenigde Staten).

Meer weten?

Projectwebsite: www.brienne.org

Twitter: [#signedsealedundelivered](#)

CONTACTPERSONEN

Ellen Ter Beek

etbeek@muscom.nl

+31 (0) 70 330 7500

PR & Marketing

 muscom_nl

Koos Havelaar

khavelaar@muscom.nl

+31 (0) 70 330 7500

+31 (0) 70 389 7508

Conservator Posthistorie

 muscom_nl

OVER MUSCOM

Over het Museum voor Communicatie

Hoewel het museum pas sinds 1999 de naam Museum voor Communicatie draagt, bestaat het al sinds 1929. In dat jaar werd het Postmuseum opgericht als bedrijfsmuseum van het Staatsbedrijf der PTT. Sinds de Tweede Wereldoorlog is het museum gevestigd aan de Zeestraat in Den Haag, in de voormalige Koninklijke Bazar. Inmiddels is er in het museum veel meer te zien dan de geschiedenis van post en telecommunicatie alleen. Het Museum voor Communicatie is een cultureel ondernemend museum dat niet structureel wordt gesubsidieerd door de overheid of de gemeente Den Haag.

In maart 2015 is het startschot gegeven voor een nieuw Museum voor Communicatie. In de komende twee jaar transformeert het museum naar een interactief belevingscentrum waar verleden, heden én de toekomst van communicatie, en de impact ervan op de maatschappij en je eigen wereld, tot leven komen. Het museum zet breed in op samenwerking, publieksparticipatie en programmering van evenementen.

Voor meer informatie: www.muscom.nl

About the Museum voor Communicatie (Museum of Communication)

Although the name Museum voor Communicatie dates from 1999, the museum was founded in 1929. In that year, the Post Museum was established as the corporate museum of the state-owned PTT (post and telecom company). Ever since the Second World War the museum is located in the Zeestraat in The Hague, in the former Royal Bazar. By now, the museum offers much more than the mere history of the postal service and telecommunications. The museum shows the impact of communication on ourselves and the society around us with inciting presentations and a high-profile collection. The Museum voor Communicatie in The Hague is a culturally enterprising museum.

In March 2015 the renewal of the Museum was started. Within the next two years the museum will transform itself into an interactive communication hub where the past, present and future of communications, including its impact on society and your everyday life, will be brought to life. The museum focuses on cooperation, partnerships, participation of the public and event programming.

For more information: www.muscom.nl

MUSEUM DEN HAAG
VOOR [WWW.MUSCOM.NL](http://www.muscom.nl)
COMMUNICATIE

Muscompressroom